

**CL. V. Ioannis Wamesii, I. C. Celeberrimi, In Academia
Lovaniensi Antecessoris Primarii, Responsorum Sive
Consiliorum De Iure Pontificio Tomus ...**

Wamesius, Johannes

[S.l.], 1643

De Fideiussoribus. Consilium CCCLVII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98716](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98716)

ex defectu saltem debite & requisite citationis effectus generalis proclamationis, seu citationis, pertingere non possit ad hanc mensam S. Spiritus, quæ certa est, & certum habet deputatum Officialem seu Receptorem, ad quem facilis fuit accessus, præsertim in magna locorum vicinitate. Quamvis interim plerique testes, qui de hac consuetudine deponunt, non de creditoribus præsentibus, aut hypothecariis dicant, sed de possessoribus bonorum, de quorum distractione agitur: quo considerato sequitur, quod allegata consuetudo ad rem præsentem, hoc est ad creditores referri non possit, ut limitata causa limitatum producat effectum.

Nec aequitatis igitur, nec juris ratio patitur, ut per eversionem seu distractionem Andreæ Clauwens, ac per sententiam dicti Concilij (quæ tamen ut etiam ipsæ generales citationes apertam seclusionem non habent, aut comminationem illius, quam plerique in hoc juris articulo requirunt, Hieron. Cagnolus in d. l. Dissamari nu. 6. & ibi Barr. l. dici possit extinctus aut velut præscriptio- ne sublati hic, de quò in hac causa controversatur, reductus: ideoque Venerabilis Domini Officialis officium esse, ut secundum conclusionem Actoris in omnibus & per omnia sententiam diffinitivam pronuntiet.

De Fideiussoribus.

SUMMARY.

Fideiussor ubi conveniatur.

1. Exceptio fideiussori competens an detur reo principali, & contra.
2. Fideiussor Clerici qui laicus est in foro laico rectè convenitur.
3. Fideiussor debitoris scholaris non gaudet privilegio scholaritatis.
4. Clericus venditor emptorem, in emptoris, non in suo foro defendit.
5. Exceptio ordinis non debitori principali, sed fideiussori competit.
6. Ex pere de iure tertij nemo potest.
7. Fideiussor, qui se debitorem principalem constituit, quando habeat ordinem exceptionem.
8. Consignatio sine oblatione non valet.
9. Debitor sic solvens, ut pro parte recuperare possit, non liberatur.
10. Creditor quando consignatam debiti partem, negatâ reliquâ parte, accipere cogatur.

CONSILIUM CCCCXVII.

IN H I S T O, quæ per Magnificum Dominum Rectorem facta est Magistro Andreæ Eleno V. l. Licentiatu, ad instantiam Iacobi Gautier, ne contra Arnoldum Steevens dicti Iacobi fideiussorem, coram Magistratu Oppidi Lovanienfis procedat, tollenda & revocanda est. Nam quamvis Iacobus, principalis Reus debendi, coram dicto Magistratu non possit conveniri, propter jurisdictionis incompetentiam, & dicti Iacobi privilegium, ex quo propter scholaritatem invitatus coram alio, quam præfato Magnifico Domino Rectore suo ordinario Iudice in ius trahi non possit, Authen. Habita & Ne filius pro patre &c. nulla tamen dubitatio est, quin dictus

Arnoldus, qui merus laicus & ordinarius iurisdictioni dicti Magistratus subiectus est, possit coram eodem Magistratu conveniri, etiam ex causa fideiussionis pro dicto Iacobi. Et si enim exceptiones, quæ ratione causæ Reo principali competunt, & rei coherent, fideiussori quoque competant, c. Cum mandatori C. De non numer. pec. l. Ex persona D. De fideiuss. & ibi Gloss. in v. commoda, merè tamen personales exceptiones competentes ex privilegiatâ conditione Rei principalis, & præcipuè exceptiones fori declinatoriæ, fideiussori ex persona Rei principalis non competunt, l. Exceptio- nes qua persona D. De except. l. Privilegia l. In omnibus 3. De reg. iur. l. cum plerumque eo sine, & ad eum scopum fideiussorem laicum, quisque pro clerico accipiat, ut eum in suo foro, non clericum in suo privilegiato conveniat, l. 1. & 2. Qui iussu cogantur. Eaque est aperta Speculatoris doctrina, in tit. de compet. iud. ad §. 1. nu. 26. vers. sed pone clericum; quam sequuntur & comprobant communiter omnes, Bald. in rub. C. De priv. domus Augustæ lib. 11. Ant. de Butr. in c. Ex rescripto De iur. iur. & ibi Panor. na. 2. q. 1. Steph. Aist. in tract. De potestate sacul. reg. 4. nu. 26. Lud. Rom. singul. 633. Niquid fideiussor, Hypp. de Marsilijs in rub. De fideiuss. q. 42. Guido Papa q. Delph. 562. nu. 5. Hieron. Cagnol. ad l. venditor nu. 11. D. De iudicij: hac ratione, quod exceptio personalis, quæ ex privilegio personæ vel ordinis competit, non transgrediatur personam, Gloss. in fin. insti. De replicat.

Quod quidem de clerico, confurato traditum, & sine ullius contradictione receptum, apertè extendit Baldus, loco supra citato, ad scholarem, qui privilegiatum Iudicem habet, ut non possit suo privilegio causam contra ipsius fideiussorem institutam avertere seu divertere à competente Iudice fideiussoris ad suum Iudicem, etsi per rerum consequentias causa ipsius scholaris in persona fideiussoris laici periclitetur, propter actionem mandati, quam fideiussor solvens, aut condemnatus contra Reum principalem habet. Quam Baldi sententiam comprobant Petrus Rebutus, exactissimus excussor privilegiorum scholaribus concessorum, in tract. de priv. scholar. priv. 152. nu. 4.

Ex quâ consideratione, quæque traditum est, quod clericus venditor, emptorem laicum, ratione rei quam illi vendidit conventum, in proprio suo foro defendere quidem possit, sed in foro emptoris, & minime inhibere Iudici seculari, ne de illa causa cognoscat, ex eo, quod ipse clericus venditor se evicta per emptorem possit de evictione conveniri, Panor. in c. fin. §. fin. nu. 28. Vt lite non contest. Pet. de Anch. conf. 333. ad d. bin. Socin. conf. 92. Casus super eo nu. 13. & 14. vol. 3. Nec ad sustinendam huiusmodi inhibitionem quicquam facit, quod Iacobus sustinet se priore loco esse conveniendum tamquam Reum principalem: huiusmodi enim exceptio non Reo principali, sed fideiussori datur, Auth. Præfente C. De fideiussorib. qui si ea uti nolit, non impedit Reus, quod minus fideiussor rectè conveniatur, cum hoc sit in conditione & natura fideiussoris obligatio- nis, ut creditor possit, utrum malit, prius convenire, & iure iussu. C. d. in potestate excipiendi tantum fideiussori, si is prius convenitur, relicta, ut Reus

6 ut Reus prius excutatur. † Sed de eo excipere non potest debitor principalis, cum de iure tertij, quod non est exclusivum juris agentis, nemo recte excipiat, Bart. in l. 2. de except. rei iud. Casiren. consil. 369. Viso & examinato diligenter nu. 2. vol. 2.

7 * De quo minus dubitandum, aut disputandum hic videtur; ob id, quod Arnoldus se obligaverit ut principalem; & præterea renuntiaverit novæ constitutioni Iustiniani; quæ scilicet est de prius excutiendo Reo, quam ad fideiussorem efficaciter pervenitur, d. Authen. Præsent. Ut etiam non sit necesse scrupulosius quærere, an beneficium ordinis habeat, qui se principalem constituit, quod communis sic obligato permittitur, si non etiam expressè renuntiavit dicto beneficio: nam & illius renuntiatio permissa est, Guid. Papa. decis. 570.

8 Nec denique Reo ad stabiliendam hanc inhibitionem proderit consignatio triginta unius florenorum; tum quod de illâ Arnoldus coram Magistratu excipere possit, prout etiam excipit, sed inidonea & insufficientis iudicata est; tum quod nulla præcesserit obligatio, sine quâ consignatio effectum solutionis non operatur, l. Accipiam & ibi DD. C. De usufructu. Obligatione C. De solutione tum quod cum restrictione sit facta, ut inde Actori tantum viginti floreni permittantur, & reliqui sibi restituantur. * Qui enim sic solvit, ut recuperet, non rectè solvit, nec liberatur, l. Qui sic de eod. tit. & particularem solutionem non cogitur creditor invitare admittere, l. Tutor §. Lucius de usufructu. * Et quamvis in iudicio quis cogatur partem accipere, quam Reus constituitur, si de residuo litigare velit, l. Quidam estimaverunt si certum petatur; non cogitur tamen, cum sic constituitur, & conditionem accipiendi defert Reus, ut det apocham seu quitantiam pro toto debito; sicut Actor in hac causâ facere conatur; & omnium minimè, ubi ex illiquida causâ extrinseca repetitionem nantizata pecuniâ proponit, & creditorem à cepto iudicio contra fideiussorem retrahere laborat.

Vnde concludo, quod cum injuriam M. Andrea faciat Actor per hanc inhibitionem, & litis idonco loco cepta diversionem, facta inhibito omnino revocari, & M. Andrea persequendæ litis adversus fideiussorem, coram Magistratu, competente cā in parte Iudice, potestas concedi debeat; reservatis Arnoldo omnibus exceptionibus peremptorijs, quæ dicto Iacobo Reo principali quoquo modo competunt, seu competere possunt. Cui consequens est, quod propter hanc temerariam, & nimis absurdam inhibitionem ab eo impetratam, idem Iacobus in omnibus expensis hujus litis condemnari debeat.

De Fideiussoribus.

S V M M A R I U M.

Exemptio ordinis.

1. Exceptio ordinis dilatoria, non peremptoria est.
2. Litis contestatio in causâ omnino necessaria est.
3. Fideiussori danda dilatio exhibendi principalem.

CONSILIVM CCCLVIII.

NULLITAS sententiæ per Dominum Officialem primæ instantiæ Iudicem, in favorem Promotoris curiæ suæ late, aperte deprehenditur ex dictis primæ instantiæ, per hoc, quod proposita dilatoria exceptione, nullâ litis contestatione factâ, nec eâ admittâ, præcipitantiû sit factus progressus ad pronuntiationem diffinitivæ; ad quam regulariter perveniri non potest, lite prius non contestatâ, Ext. Ut lite non contest. absurdum quippe est, disceptione super dilatoria exceptione proposita pendente Auctorisque intentione nec negatâ nec confessatâ, negotium principale discutere, multo magis definire. * Dilatoriæ autem est exceptio, quâ fideiussor recta via à creditore conventus petit & sustinet, vel principalem Reum prius esse conveniendum, vel terminum sibi esse concedendum ad illum exhibendum seu sistendum (prout ius hoc permittit, Auth. Præsent. C. De fideiussor.) & minimè peremptoria; quæ ob id ante litem contestatam dumtaxt potest & debet proponi, Gloss. in l. 3. & ibi Bart. De excep. Guido Papa decis. 570. sub fin.

Indubitatum quoque est, sententiam, non præcedente litis contestatione latam ipso iure nullam esse, ex ratione prædictæ regulæ: quia, ut inquit Baldus, in c. unico De litis contestat. litis contestatio est fundamentum iudicii, & velut lapis angularis; usqueadmodum ut nec litis contestationi renuntiari possit; tam enim est substantialis, & necessaria iudicii pars, Gloss. in c. Causam De off. deleg. Sebast. Vantus de nullit. tit. sentent. de nullitate ex defectu processus. Nec potest dici, super dictâ exceptione pronuntiatum fuisse per decretum, sub hac verborum forma latum, Procedatur ulterius: nam illo eodem die immediatè subiungitur dicta sententia diffinitiva; sic ut huiusmodi decretum pars illius sententiæ sit. Quæ enim in continenti sunt, simul inesse videntur, l. Iurisperitum §. Quinimo De pactu l. Pacta conventa De contrab. empt. ita ut nihil intersit, an Iudex nihil dicendo, aut illud dicendo, processerit ulterius ad sententiam; quia in utroque præcipitatio & nullitas est.

Nec rursus quicquam facit, quod Notarius in notula illius diei in actis scribat, de consensu Procuratorum hinc inde amplius allegare volentium Dominum Officialem conclusisse; nam id verosimile non est, ita & eo sensu factum hoc esse; sed id magis esse factum præcipitantiâ Iudicis. Nec illa declaratio Procuratorum de nihil amplius allegando, aliud verè referri potest, quam ad altercationem super exceptione dilatoriâ propositam; præsertim quia post dictum qualecunque decretum, nec libellus sit exhibitus, nec in principali responsum, nec probatum debitum seu instrumentum debiti, ex quo dictus Promotor agebat.

Quæ nullitatis consideratio intenditur ex evidente hujus sententiæ ex actis ipsis manifestè deprehensa iniquitate; quæ pro nullitate habetur, d. Auth. Præsent. cum fideiussori omnino concedi debeat terminus ad exhibendum seu sistendum suum principalem, si absens dicatur; ex manifestâ & aperta juris constitutione, d. Auth. Præsent.